

Veiligheidsinformatieblad

volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 07.06.2011

Versienummer 1

Herziening van: 07.06.2011

1 Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

- **Productidentificatie**
- **Handelsnaam:** Vloertegel (ongeglazuurd)
- **Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik**
- **Toepassing van de stof / van de bereiding** Wand-, vloerbedekking, decoratie.
- **Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad**
- **Fabrikant/leverancier:**
Koninklijke Mosa bv
Postbus 1026
6201 BA Maastricht
Nederland
- **Inlichtingengevende sector:**
Afdeling KAM:
Tel: +31433689474
Fax: +31433689335
e-mail: jan.vincken@mosa.nl
- **Telefoonnummer voor noodgevallen:**
Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (Bilthoven): +31 30 274 88 88
Uitsluitend bestemd om artsen te informeren bij accidentele vergiftigingen

2 Identificatie van de gevaren

- **Indeling van de stof of het mengsel**
- **Indeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**
Het product is niet geclassificeerd volgens de CLP-verordening.
- **Indeling overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG of Richtlijn 1999/45/EG** Vervalt.
- **Speciale gevaarsomschrijving voor mens en milieu:**
Het product behoeft geen markering te krijgen op basis van het berekeningsproces van de "Algemene classificatierichtlijn voor bereidingen in de EG", laatste editie.
- **Classificatiesysteem:**
De Classificatie komt overeen met de actuele EG-lijsten, maar is aangevuld met gegevens uit de vakliteratuur en van de onderneming.
- **Etiketteringselementen**
- **Kentekening volgens EEG-richtlijnen:**
De bij de omgang met chemicaliën gebruikelijke voorzorgsmaatregelen moeten worden nageleefd.
Het produkt hoeft volgens de EG-richtlijnen/de GefStoffV niet te worden gekenmerkt.
- **Andere gevaren**
Door het bakproces ontstaat een zeer stabiele chemische kristalstructuur. Tegels vormen dan ook geen direct gevaar voor de gezondheid. Wel is het mogelijk dat door activiteiten als boren, zagen en slijpen van tegels stof geproduceerd wordt dat kristallijn silica bevat. Inademing van dit stof is gevaarlijk voor de gezondheid en dient vermeden te worden.
- **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**
- **PBT:**
Voldoet niet aan de specifieke criteria uiteengezet in ANNEX XII van Verordening 1907/2006 en de stof wordt daardoor niet beoordeelt als PBT.
- **zPzB:**
Voldoet niet aan de specifieke criteria uiteengezet in ANNEX XII van Verordening 1907/2006 en de stof wordt daardoor niet beoordeelt als vPvB.

3 Samenstelling en informatie over de bestanddelen

- **Chemische karakterisering: Mengsels**
- **Beschrijving:** Mengsel van na elkaar aangevoerde stoffen met ongevaarlijke bijmengingen.
- **Gevaarlijke inhoudstoffen:** Niet van toepassing
- **Niet gevaarlijke inhoudstoffen:**
Tegels bestaan uit een mengsel van voornamelijk kleisoorten en andere natuurlijk voorkomende mineralen. Na menging met water en persen van de tegel wordt het product bij zeer hoge temperatuur gebakken. Tijdens het bakproces worden zeer stabiele kristalroosters gevormd waarin de afzonderlijke chemische elementen worden vastgelegd.
Hoofdbestanddelen van vloer- en wandtegels zijn siliciumoxide (60-70 %) en aluminiumoxide (15-25 %).

(Vervolg op blz. 2)

Handelsnaam: Vloertegel (ongeglazuurd)

(Vervolg van blz. 1)

· Aanvullende gegevens:

De woordelijke inhoud van de opgegeven aanwijzingen inzake de mogelijke gevaren is te vinden in hoofdstuk 16.

4 Eerstehulpmaatregelen**· Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen****· Algemene informatie:**

Deze paragraaf is alleen van toepassing op de verwerking van tegels (boren, snijden, zagen, slijpen, verwijderen, etc).

- **Na het inademen:** Frisse lucht toedienen; bij klachten arts consulteren.
- **Na huidcontact:** Over het algemeen is het produkt niet prikkelend voor de huid
- **Na oogcontact:** Ogen bij geopend ooglid meerdere minuten met stromend water spoelen
- **Na inslikken:** Als de klachten niet minderen, een arts raadplegen
- **Informatie voor de arts:**
- **Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten** Zie hoofdstuk 11.
- **Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling**
Standaard EHBO toepassen.

5 Brandbestrijdingsmaatregelen

- **Blusmiddelen**
- **Geschikte blusmiddelen:** Niet van toepassing.
- **Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt** Niet van toepassing.
- **Advies voor brandweelieden**
- **Speciale beschermende kleding:** Geen bijzondere maatregelen nodig.

6 Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel**· Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures**

Indien tijdens bewerking of verwerking grote hoeveelheden stof vrijkomen: zorg voor goede ventilatie; draag adembescherming (stofmasker P3); ruim het stof op met behulp van een industriële stofzuiger of met behulp van een veger (na bevochtiging van het stof)

- **Milieuvoorzorgsmaatregelen:** Geen speciale maatregelen noodzakelijk.
- **Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal:** Mechanisch opnemen.
- **Verwijzing naar andere rubrieken**
Er komen geen gevaarlijke stoffen vrij.
Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.
Informatie inzake persoonlijke beschermingsuitrusting - zie hoofdstuk 8.
Informatie inzake berging - zie hoofdstuk 13.

7 Hantering en opslag

- **Hantering:**
- **Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel**
Geen bijzondere maatregelen noodzakelijk.
- **Informatie m.b.t. brand- en ontploffingsgevaar:** Geen bijzondere maatregelen noodzakelijk.
- **Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten**
- **Opslag:**
- **Eisen ten opzichte van opslagruimte en tanks:** Geen bijzondere eisen.
- **Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag:** Niet van toepassing.
- **Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag:** Geen.
- **Specifiek eindgebruik** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

8 Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

- **Aanvullende gegevens m.b.t. de inrichting van technische installaties:** Geen aanvullende gegevens. Zie 7.
- **Controleparameters**
- **Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de werkruimte in acht genomen moeten worden:**
Het produkt bevat geen relevante hoeveelheden van stoffen, die met betrekking tot de werkplaatsen, qua grenswaarden gecontroleerd moeten worden.
- **Aanvullende gegevens:**
Bij de beroepsmatige verwerking van tegels (boren, zagen, slijpen van tegels; verwijderen van oude tegellagen) kunnen grote hoeveelheden stof vrijkomen. Dit stof bevat kristallijn silica.
Stof: kristallijn silica Grenswaarde: 0,075 mg/m³ Opmerkingen: als respirabel stof; wettelijke grenswaarde.

(Vervolg op blz. 3)

Handelsnaam: Vloertegel (ongeglazuurd)

(Vervolg van blz. 2)

Als basis dienden lijsten die bij opstelling geldig waren.

- **Maatregelen ter beheersing van blootstelling**

- **Persoonlijke beschermingsvoorzieningen:**

- **Ademhalingsbescherming:**

Draag bij het zagen of slijpen van tegels altijd adembescherming in combinatie met gebruik van lokale afzuigvoorzieningen. In deze situatie kan volstaan worden met het dragen van een P3 filtermasker.

Indien geen voorzieningen als lokale afzuiging of natte bewerkingen worden gebruikt, dient een (half- of volgelaats) masker met aangedreven gefilterde lucht te worden gebruikt (type TM3P). Dit is ook aan te bevelen bij het verwijderen van oude tegellagen.

- **Handbescherming:** Draag katoenen of leren werkhandschoenen tijdens bewerking en verwerking van tegels.

- **Oogbescherming:**

Draag een veiligheidsbril met zijstukken of een gelaatscherm bij het zagen of slijpen van tegels of het verwijderen van oude tegellagen. Vermijd het dragen van contactlenzen.

- **Risicobeheersmaatregelen**

Technische maatregelen:

Maak tegels bij voorkeur op maat door middel van snijden i.p.v. zagen of slijpen.

Gebruik bij het zagen/slijpen van tegels of slopen van tegelwanden apparatuur die voorzien is van lokale afzuiging en stofopvang en bij voorkeur apparatuur met watertoevoer (nat uitvoeren van zagen en slijpen; toepassing van een slooprobot met bevochtiging).

9 Fysische en chemische eigenschappen

- **Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen**

- **Algemene gegevens**

- **Voorkomen:**

Vorm: Vast
Kleur: Verschillend, naargelang van kleuring

- **Reuk:** Reukloos

- **Geurdrempelwaarde:** Niet bepaald.

- **pH-waarde:** Niet bruikbaar.

- **Toestandsverandering**

Smeltpunt/smeltbereik: Niet van toepassing.

Kookpunt/kookpuntbereik: Niet bepaald.

- **Vlampunt:** Niet van toepassing.

- **Ontvlambaarheid (vast, gasvormig):** Niet bepaald.

- **Ontstekingstemperatuur:**

Ontledingstemperatuur: Niet bepaald.

- **Zelfontsteking:** Het produkt ontbrandt niet uit zichzelf.

- **Ontploffingsgevaar:** Het produkt is niet ontploffingsgevaarlijk.

- **Ontploffingsgrenzen:**

Onderste: Niet bepaald.

Bovenste: Niet bepaald.

- **Dampdruk:** Niet bruikbaar.

Dichtheid: Niet bepaald.

- **Relatieve dichtheid** Niet bepaald.

- **Dampdichtheid** Niet bruikbaar.

- **Verdampingsnelheid** Niet bruikbaar.

- **Oplosbaarheid in/mengbaarheid met**

Water: Niet oplosbaar.

- **Verdelingscoëfficiënt (n-octanol/water):** Niet bepaald.

- **Viscositeit**

Dynamisch: Niet bruikbaar.

Kinematisch: Niet bruikbaar.

(Vervolg op blz. 4)

Handelsnaam: Vloertegel (ongeglazuurd)

(Vervolg van blz. 3)

- **Overige informatie** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

10 Stabiliteit en reactiviteit

- **Reactiviteit**
- **Chemische stabiliteit**
- **Thermische afbraak / te vermijden omstandigheden:** Geen afbraak bij gebruik volgens voorschrift.
- **Mogelijke gevaarlijke reacties** Geen gevaarlijke reacties bekend.
- **Te vermijden omstandigheden** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Chemisch op elkaar inwerkende materialen:** Vermijd contact met sterke zuren.
- **Gevaarlijke ontledingsproducten:** Geen gevaarlijke ontbindingsproducten bekend.

11 Toxicologische informatie

- **Informatie over toxicologische effecten**
- **Acute toxiciteit:**
- **Primaire aandoening:**
- **op de huid:** Huidirritatie als gevolg van schuren van de huid.
- **aan het oog:** Oogirritatie als gevolg van blootstelling aan hoge concentraties stof.
- **Overgevoeligheid:** Geen effect van overgevoeligheid bekend.
- **Subacute tot chronische toxiciteit:**
Langdurige blootstelling via de luchtwegen aan concentraties kristallijn kwarts boven de geldende grenswaarde kan leiden tot silicose (optreden van verbindweefseling in de luchtwegen) en wordt in verband gebracht met een aantal andere aandoeningen (o.a. bronchitis, emphyseem). Roken kan het effect versterken.
- **Aanvullende toxicologische informatie:**
Het produkt is op grond van het berekeningsprocédé van de algemene classificatie-richtlijnen voor toebereidingen van de EG in de laatste geldige redactie niet kenmerkingsplichtig.
Bij deskundige omgang en gebruik volgens voorschrift veroorzaakt het produkt op grond van onze ervaring en de ons bekende informaties geen schadelijke effecten op de gezondheid
- **Acute effecten (acute toxiciteit, irritatie en corrosie)**
Alhoewel in de literatuur gevallen beschreven zijn van het optreden van acute silicose door kortdurende blootstelling via de luchtwegen aan zeer hoge concentraties kristallijn silica is dit uitermate zeldzaam.
- **CMR-effecten (kankerverwekkendheid, mutageniteit en giftigheid voor de voortplanting)**
Kristallijn silica is door het IARC (International Agency for Research on Cancer) geclassificeerd als een carcinogeen voor de mens (Groep I).

12 Ecologische informatie

- **Toxiciteit**
- **Aquatische toxiciteit:** Product is niet oplosbaar in water en niet toxisch.
- **Persistentie en afbreekbaarheid** Dit product is volgens de huidige ervaringen inert en niet afbreekbaar.
- **Gedrag in milieu-compartimenten:**
- **Bioaccumulatie** Accumuleert zich niet in organismen.
- **Mobiliteit in de bodem** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Verdere ecologische informatie:**
- **Algemene informatie:**
Waterbezwaarlijkheid (NL) 10: Kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
Over het algemeen geen gevaar voor water
- **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**
- **PBT:**
Voldoet niet aan de specifieke criteria uiteengezet in ANNEX XII van Verordening 1907/2006 en de stof wordt daardoor niet beoordeelt als PBT.
- **zPzB:**
Voldoet niet aan de specifieke criteria uiteengezet in ANNEX XII van Verordening 1907/2006 en de stof wordt daardoor niet beoordeelt als vPvB.
- **Andere schadelijke effecten** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

13 Instructies voor verwijdering

- **Afvalverwerkingsmethoden**
- **Aanbeveling:** Kleine hoeveelheden kunnen tezamen met huisvuil gestort worden.

(Vervolg op blz. 5)

Handelsnaam: Vloertegel (ongeglazuurd)

(Vervolg van blz. 4)

- **Niet gereinigde verpakkingen:**
- **Aanbeveling:** Afvalverwijdering volgens overheidsbepalingen.

14 Informatie met betrekking tot het vervoer

- **Vervoer over land ADR/RID (grensoverschrijdend):**
- **ADR/GGVSEB klasse:** -
- **Vervoer per zeeschip IMDG:**
- **IMDG-klasse:** -
- **Marine pollutant:** Neen
- **Luchtvervoer ICAO-TI en IATA-DGR:**
- **ICAO/IATA-klasse:** -
- **UN "Model Regulation":** -
- **Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker** Niet bruikbaar.
- **Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code** Niet bruikbaar.

15 Regelgeving

- **Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel**
- **Nationale voorschriften:**
- **Gevaarklasse v. water:**
Waterbezwaarlijkheid (NL) 10: Saneringsinspanning A
Niet van toepassing.
- **Chemischeveiligheidsbeoordeling:** Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet uitgevoerd.

16 Overige informatie

Deze gegevens zijn gebaseerd op de huidige stand van onze kennis. Zij beschrijven echter geen garantie van producteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.

Bij de toepassing van tegels (tegelzetten) is het verstandig om naast de al vermelde voorzorgsmaatregelen het volgende in acht te nemen:

- Dragen van goede werkkleding
- Dragen van kniebeschermers
- Dragen van veiligheidsschoenen
- Gebruik van geëigende til/transportmiddelen

De informatie en gegevens in dit Veiligheids Informatie Blad zijn gebaseerd op de huidige stand van wetenschap en techniek en voorzover ons bekend juist op de aangegeven uitgiftedatum.

De gegevens beschrijven echter geen garantie van producteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.

Bovenstaande gegevens zijn met de grootst mogelijke zorg opgesteld. Wij kunnen echter geen aansprakelijkheid aanvaarden voor schade, van welke aard ook, welke door het gebruik van deze gegevens of van het betreffende product zou worden veroorzaakt.

- **Afkortingen en acroniemen:**

NOEC: No Observed Effect Concentration

IC50: Inhibition Concentration, 50 percent

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)

ICAO: International Civil Aviation Organization

ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals